

Den hellige hund

FRA MEXICO

Øjnene hos xoloitzcuintlen er middelstore og mandelformede med et opvakt og meget intelligent udtryk. (Foto: Wiegaarden/Tine Luther)

”Xoloitzcuintle” er sammensat af ordet hund på nahuatl og navnet på mayaernes gud Xoloth.

XOLOITZCUINTLE STAMMER FRA MEXICO, SYD- OG MELLEMMERIKA OG ER EN RACE MED EN SÆRDELES GAMMEL HISTORIE

■ TEKST: METE APPEL

Xoloitzcuintle (udtales: Sjo-lo-itch-quint-li) hører til blandt de mindst udbredte hunderacer – men en af de absolut ældste racer i verden. Beviser for deres tidlige eksistens er fundet i ruiner og udgravninger fra det pre-colombianske samfund i Mexico, Syd- og Mellemamerika og kan dateres tilbage til ca. 2000-1500 før vor tidsregning. Gravfund, statuer, lerfigurer, billeder og balsamerede hunde er fundet fra de gamle kulturer, der var fremherskende i området: Aztek, Maya, Inka, Toltecs og Zapotec.

Spist, kælet med, ofret og anvendt som vagthund

Xoloerne blev i de forskellige kulturer brugt til mange formål: mad, offerdyr, kælehunde, vagthunde og til helbredelse af stort

set alle sygdomme, da man troede, de havde healende egenskaber (man lagde simpelthen en xolo i sengen sammen med den syge). Xoloerne blev også brugt som varmedunke i kolde nætter. De egner sig fortrinligt til dette formål, da de grundet den manglende pels meget let afgiver kropsvarme til omgivelserne. Det siger sig selv, at hunde, der bliver brugt til ”varmedunke” for syge, gamle og børn skal have en meget høj tolerancetærskel over for mennesker. Det er stadig gældende for xoloen i dag – de vil helst være så tæt på deres menneske som overhovedet muligt og gerne hele tiden. Xoloen er stærkt knyttet til mexicansk kultur, både før og nu. Racen er nok mest blevet kendt uden for sit hjemland, efter at kunstneren Frida Kahlo udødeliggjorde nogle af sine elskede xoloer i sine malerier. ▶

FAKTA OM XOLOITZCUINTLE

● TEMPERAMENT

Stilfærdig og rolig, opmærksom og særdeles intelligent. Som regel mistroisk over for fremmede, men knytter sig i en helt særlig grad til sin ejer. En xolo er en hund med selvstændige meninger, og den er sjældent let at træne.

● BEHOV

Behovet for motion er proportionel med størrelsen af individet (der er meget stor forskel på størrelserne inden for racen). Som udgangspunkt er der tale om en spidshund med en adræt fysik, og den elsker at bruge kroppen. Det sociale behov er stort.

● STØRRELSE

Xoloen er opdelt i tre størrelser:

- Standard: 46-60 cm med en tolerance på +2 cm for hunde af topkvalitet
- Mellem: 36-45 cm
- Miniature: 25-35 cm

● PELS

- Racens karakteristiske træk er den totale mangel af hår på kroppen. Der findes dog nogle korte, grove og tykke hår i panden og på oversiden af halsen. Der ses ofte grove hår på poterne og ved halespidsen. Huden skal passes, så den ikke udtørres eller bliver solskoldet.
- Varianten med pels har pels over hele kroppen. Der vil ofte være meget lidt hårvækst på bugen og indersiden af bagbenene. Pelsen kan have enhver længde eller struktur.

● FARVE

- Heldækkende, ensartede, mørke farver foretrækkes. Farverne omfatter sort, gråsort, skifergrå, mørkegrå, rødlig, leverfarvet, bronze og blond. Der kan også forekomme pletter af enhver farve, også hvide eller trefarvede aftegninger.
- Den pelsede variant kan have enhver farve/kombination af farver.

Xoloitzcuintler er glade, ivrige, stærke og muskuløse hunde. På den hårløse variant, ser man tydeligt musklerne spille under huden. (Foto: privat)

Racen reddet lige på falderebet

At racen er sjælden, er ikke nogen hemmelighed. Racen er ikke engang almindelig i Mexico på trods af, at den er et af Mexicos nationale symboler og landets nationalrace. Medlemmer af den mexicanske kennelklub påbegyndte et grundigt avlsprogram og registreringsarbejde i 1956, fordi xoloen næsten var uddøet som race. Klubben har i øvrigt brugt xoloitzcuintle i sit logo siden 1940.

Dejlig varm

På grund af hårløsheden er en xoloitzcuintle dejlig varm at røre ved. Mange tror, at xoloerne har en konstant højere kropstemperatur end andre hunderacer, men det er ikke tilfældet. En xolo har for det meste den samme temperatur som en almindelig hund. De klarer sig forbavsende godt i koldt vejr. Problemet er ikke sne og frost, men mere regn og blæst – da skal de have lidt tøj på, når de skal ud. Men generelt må man sige, at i vintermånederne er en xolo en ”inde-hund”.

Huden danner pigment som hos mennesker

Xoloernes hud har samme evne til at danne pigment som menneskets. Det betyder, at meget lyse xoloer eventuelt skal have lidt solcreme på forår/forsommer, indtil de har dannet beskyttende pigment. På grund af evnen til at danne pigment vil farven på en xolo ændre sig rigtig meget gennem året afhængig af, hvor meget sol den får.

Snupper gerne et bad og lidt olie

De hårløse xoloer kræver naturligvis ingen pelspleje, men de skal gerne i bad en gang imellem for at holde huden ren og sund.

Ofte holder de rigtig meget af at få bad. Hvis huden er tør efter badet, kan man smøre lidt naturlig bodylotion eller olie på huden. Huden kan have en tendens til at blive tør om vinteren i det barske danske vejr. Det anbefales på det kraftigste kun at anvende sæbe og creme uden mineralske olier og andre kunstige tilsætningsstoffer.

Den pelsede variant kræver sædvanligvis kun begrænset pelspleje.

Knytter sig tæt

En xolo er en utrolig hengiven hund, og den bryder sig ikke om at være væk fra sin ejer i længere perioder. Man kan godt træne en xolo til at være alene hjemme, mens man er på arbejde, men man efterlader ikke en xolo i en hundepension eller hos mennesker, den ikke kender, mens man tager på ferie.

Xoloitzcuintler knytter sig mest til en enkelt person – men de er meget hengivne og kærlige over for alle, de deler tag med. De er meget gode til børn, og kan fint leve sammen med både katte og andre dyr. Andre hunderacer kan de også sagtens leve sam-

Racen forener det eksotiske med det elegante. Sundhed, mental klarhed, en naturlig adfærd og en høj intelligens gør xoloen til det den er – en fantastisk og spændende oplevelse.

men med, men de får klart mere glæde ud af at have fællesskab med andre xoloer, da deres mentalitet, sprog, leg og udtrykssfaccon er ret unik.

Ikke en førstegangshund

Xoloen er ikke en hund for nybegyndere. Har man i forvejen erfaring med mynder eller spidshunde, er det lettere at håndtere en xolos specielle mentalitet.

Xoloer er generelt ikke lette at træne på trods af at de er særdeles intelligente. De er meget selvstændige og foretager sig helst ikke noget, de ikke kan se en mening med. Det kan sågar inkludere simple kommandoer som ”sit” og ”dæk”. Det er ikke, fordi xoloen ikke kan lære at forstå en kommando. Det er ganske simpelt fordi, den ikke kan se pointen.

Der kan være meget stor forskel på, hvor let det er at træne det enkelte individ, men som udgangspunkt skal man være indstillet på ekstra tålmodighed og forståelse, hvis man vil træne med sin xolo.

Xoloer er meget følsomme over for enhver form for hårdhændt behandling. Man risikerer let en nervøs hund, der ikke har tillid til sin ejer, hvis man har tendenser til at hæve stemmen eller bruge store armbevægelser. Af denne grund fungerer xoloen bedst med mennesker, der naturligt er rolige og tålmodige.

Har brug for opmærksomhed og kontakt

Xoloen har brug for en ejer, der virkelig ønsker, at hunden er en stor del af ens liv. Den trives ikke med at passe sig selv eller blive forvist til baggangen. Det er under ingen omstændigheder en hund, der egner sig til at være alene hjemme hele dagen og efterfølgende blive overset i en fortravlet børnefamilie. Den har brug for masser af opmærksomhed og kontakt. Til gengæld er

den meget tilpasningsdygtig og følger sin ejer gennem dagen, uanset om man er aktiv eller slapper af. Den trives både i hus med have og lejlighed. Omgivelserne er ikke så vigtige. Dens absolutte primære krav er en ejer, der vil give den tid og opmærksomhed – også bare i form af at den får lov til at være ved ejerens side under almindelige dagligdags gøremål.

Naturlig urhunde-mentalitet

Xoloen er en reserveret hund, når det gælder fremmede. Denne mistroiskhed bliver ofte fejltolket som skyhed eller angst, men det er en naturlig del af xoloens urhunde-mentalitet. Den er ikke fremavlet til at udvise en bestemt adfærd eller til at udføre en bestemt opgave, sådan som de fleste racer er det, og den har derfor bevaret meget af sin naturlige hundeadfærd – altså inklusiv en naturlig mistroiskhed over for fremmede mennesker.

Med og uden hår

Ikke alle xoloer bliver født uden hår. Den hårløse variant kaldes xoloitzcuintle sin pelo, og den pelsede variant kaldes xoloitzcuintle con pelo (ganske simpelt MED og UDEN pels). I Danmark er det ikke tilladt at udstille de hårede hunde, men de må gerne bruges i avlsarbejdet. Dog med visse krav. Der må aldrig parres pelset med pelset. Det skyldes, at man avler det hårløse gen ud, hvis man anvender to pelsede hunde til en parring. De hårløse xoloer mangler ofte nogle af deres tænder grundet samme gen, som er skyld i hårløsheden. Manglende tænder bedømmes ikke negativt på en udstilling.

Xoloer er udbryderkonger og -dronninger

Xoloen er stærk, adræt, hurtig – og notorisk nysgerrig. Regn ikke med at den bliver i haven, hvis hegnet ikke er tilstrækkeligt højt og tæt. Selv en miniature kan let kravle over et almindeligt havehegn. Det bedste er at hegne haven – eller en del af haven – ind med højt plankeværk med lodrette planker. Nogle xoloer vil sågar klatre i træer.

Xoloer og allergikere

Den hårløse xoloitzcuintle er en interessant mulighed for hundeelskeren, der lider af astma eller allergi. En hårløs xolo fælder jo ikke, og den får aldrig lopper. Mange allergikere, der forgæves har forsøgt sig med andre såkaldte allergivenlige racer, har fået stor glæde af xoloen. ■

Se mere på www.spidshundeklubben.dk

Xoloitzcuintlen har en velproportioneret krop, rummeligt bryst, godt hvælvede ribben, lange lemmer og hale. (Foto: Mete Appel)

